

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Tarım ve Orman Bakanı Vahit KIRIŞCI** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkçıları Birliği Derneğinin başvurusu üzerine, ikisi soya bazlı ikisi mısır bazlı olmak üzere dört çeşit GDO'lu tavuk yeminin kullanılmasına izin veren Tarım ve Orman Bakanlığı Biyogüvenlik Kararı 27 Nisan 2022 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

Kararda, Bakanlığın, BESD-BİR'in başvurusu üzerine, genetiği değiştirilmiş MON87751 ve DAS-81419-2 soya çeşidi ve ürünlerinin yanı sıra MON87411 ve MZIR098 mısır çeşidi ve ürünlerinin hayvan yemlerinde belirlenen şartlara uyulması kaydıyla 10 yıl kullanılmasına onay verildiği ifade edilmiştir.

Gıda güvenliğini ve halkın sağlıklı ve yeterli gıdalara erişebilme güvencesini sağlamak Devletin öncelikli görevlerindendir. Anayasanın 172. Maddesi, tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbirleri almayı Devletin yükümlülüğü olarak tanımlamıştır.

Biyoteknolojik yöntemlerle, kendi türü dışındaki bir türden gen aktararak, belirli özellikleri değiştirilen bitki, hayvan ya da mikroorganizmalara “transgenik” ya da “genetiği değiştirilmiş organizma” denilmekte ve bu ürünler kısaca GDO olarak adlandırılmaktadır. GDO'lu yemler, hayvanlara daha hızlı büyüsün diye verilmekte ve hayvanın etine, yumurtasına geçmektedir. GDO'lu besinler, kanser gibi ciddi hastalıklara sebep olmakta, insanlarda hormonal sistemi bozmaktadır. Alerjik hastalıkları olan kişiler üzerinde öldürücü etkileri görülmektedir.

Amacı, genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünlerinden kaynaklanabilecek riskleri engellemek, insan, hayvan ve bitki sağlığı ile çevrenin ve biyolojik çeşitliliğin korunmasını sağlamak olan 5977 Sayılı Biyogüvenlik Kanunu ile GDO ve ürünlerinin Biyogüvenlik Kurul kararlarına aykırı olarak kullanılması veya kullandırılması, genetiği değiştirilmiş bitki ve hayvanların üretimi yasaklanmıştır. Fakat aynı kanun, GDO'lu ürünlerle

hayvan beslenmesine olur vermektedir. Hayvan yemi olarak kullanılmak üzere ithal edilen mısır ve soya GDO'lu ürünler listesinde üst sırada yer almaktadır.

Uzmanlar, üretici firmaların daha ucuz olduğu için GDO'lu yem kullandıklarını, Türkiye'nin yem konusunda kendi kendine yetebilecek potansiyele sahip olduğunu açıklamışlar ve Bakanlığa GDO'lu yemlerin kullanılmaması için uyarıda bulunmuşlardır.

Bu bağlamda;

- 1- Biyogüvenlik Kanununun amacı, genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünlerinden kaynaklanabilecek riskleri engellemek, insan, hayvan ve bitki sağlığı ile çevrenin ve biyolojik çeşitliliğin korunmasını sağlamak olarak açıklanmıştır. GDO'lu yemlere izin verilmesinin bu kanunun amacı ile çelişmemekte olduğu ve Bakanlığın halkın değil, üreticilerin çıkarlarını düşündüğü iddiaları için açıklamanız olacak mıdır?
- 2- GDO'lu yemlerin kullanılmasının takibi ne şekilde yapılacaktır? Amaç dışı kullanımı nasıl engellenecektir?
- 3- GDO'lu yemlerin kullanımının hayvanlar üzerinde etkileri araştırılmış mıdır?
- 4- Halkın daha ucuz olduğu için beyaz eti tercih ettiği günümüzde GDO'lu yem tüketen hayvan etlerinin ve yumurtanın ciddi halk sağlığı sorunları yaratacağını düşünmüyor musunuz?
- 5- GDO'lu gıdaların insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri bilimsel olarak ortaya konulmuştur. Bakanlığınızın bu konuda çalışmaları var mıdır?
- 6- Bakanlığınızın GDO'suz yeme geçilmesi için çalışmaları var mıdır? Mısır ve buğdayın yeterince üretilmesi için desteğiniz olacak mıdır?
- 7- Türkiye'nin kendi hayvanlarını besleyecek yemi üretebilmesi için gerekli tarım politikalarını hayata geçirecek misiniz?
- 8 – Son beş yılda, GDO ve ürünlerini bu yasalara aykırı olarak ithal eden, üreten veya çevreye serbest bırakan kişi ve firmalar tespit edilmiş midir? Bunlara ne gibi yaptırımlar uygulanmıştır?
- 9- Türkiye'de gıda güvenliğini ve gıda güvencesini sağlamaya yönelik ne gibi çalışmalarınız vardır?
- 10- GDO'lu yem ile beslenen çiftlik hayvanlarından elde edilen ürünlerin etiketlerinde bunun belirtilmesi yönünden çalışmalarınız var mıdır?